

elCasino
CENTRE CULTURAL

Ajuntament
de Manresa

COSMÒGRAF

IV Edició

George Orwell
Cap on anem?

Del 5 al 26 de novembre
Manresa

ONLINE

COSMÓGRAF

George Orwell
Cap on anem?

*La imaginació, com alguns animals salvatges,
no es reproduïx en captivitat*
George Orwell

Una pandèmia que ha vingut a accelerar sensacions i certeses sobre la vida al planeta i el control d'aquesta vida, que seguint el fil orwel·lià, veiem en mans del **Gran Germà**. La ciència que s'erigeix en altaveu de l'objectivitat de les dades i que alhora malda per obrir-se pas entre un garbuix de missatges i mitjans. Mentrestant, a nosaltres ens troba aclaparats, incapaços de discernir el gra de la palla. De camí a una distòpia en tota regla, potser?

Des del **Cosmògraf** us proposem reflexionar al voltant d'aquests temes que a dia d'avui ja són una emergència. Veus autoritzades, coneixedores en profunditat de l'estat de la qüestió a tot el món, amb experiència i capacitat de diàleg. Persones que poden adobar pensaments de canvi i solidaritat en l'entramat d'incertesa i inseguretat actuals, obrint la porta a la imaginació, garant sempre de l'adaptació, de la democràcia, del futur.

Poder fer-ho, és, aquests dies, un petit luxe. Us convidem a gaudir-lo.

Anna Crespo i Obiols
Regidora de Cultura
de l'Ajuntament de Manresa

George Orwell Cap on anem?

Del 5 al 26 de novembre

Dijous 5 de novembre a les 19 h

INCERTESA I INSEGURETAT. REFLEXIÓ PER A LA RESISTÈNCIA

A càrrec de Nuccio Ordine, en directe des
d'Itàlia. Entrevistat pel periodista i escriptor
Genís Sinca

Online

Durada: 1 h

La incertesa i la inseguretat, també a causa
de les terribles conseqüències de la pandèmia,
fan que preveure el futur sigui cada vegada
més complicat. Malgrat tot, alguns danys que
la propagació del neoliberalisme està produint
són evidents en gairebé tots els àmbits de la
nostra vida: en l'educació (transformació de les
escoles i universitats en empreses) i en el món
laboral (pèrdua progressiva de qualsevol "dret
a tenir drets"); en la ciència (cada vegada més
pressionada per la velocitat i l'utilitarisme) i
en l'ecologia (un planeta per a explotar i no
per preservar); en les relacions socials (en les

Pessics de vida

quals l'egoisme preval sobre la solidaritat) i en
els processos de globalització (es connecten els
territoris però es creen "distàncies" entre pobles
i cultures). La dimensió humana està fent un pas
cap a allò virtual, a la velocitat, al racisme, al culte
als diners i al lucre. Reflexionar sobre aquests
temes ens ajuda a entendre com podem reaccionar
i resistir per evitar la deshumanització de la
humanitat.

Nuccio Ordine (Diamante, 1958) és professor de literatura
italiana a la Universitat de la Calabria i un dels grans
conexedors del Renaixement i del pensament de Giordano
Bruno. Ha estat professor convidat a centres com Yale,
Paris IV-Sorbonne, CESR de Tours, IEA de París, el Warburg
Institute o el Max Planck de Berlín. És, també, membre del
Harvard University Center for Italian Renaissance Studies i
de la Fundació Alexander von Humboldt. És membre d'honor
de l'Institut de Filosofia de l'Acadèmia Russa de Ciències
i membre de l'Acadèmia Reial de Bèlgica. Ha rebut cinc
doctorats honoris causa i el President de la República Francesa
li va atorgar la Légion d'Honneur. Els seus llibres han estat
traduïts a molts idiomes, com el xinès, el japonès, l'àrab i el
rus, entre d'altres. Cinc llibres estan traduïts a l'espanyol: La
utilidad de lo inútil. Manifiesto (Acantilado, 2013; best seller
traduït a 32 llengües), Clásicos para la vida. Una pequeña
biblioteca ideal (Acantilado, 2017), El umbral de la sombra
(Siruela, 2008), Los retratos de Gabriel García Márquez.
Repetición y diferencia (Universidad de San Buenaventura,
2018) i Una escuela para la vida (Universidad de Valparaíso,
2018).

Conversa en italià amb traducció simultània al català.

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya
Central, Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi
de Periodistes de Catalunya i Centre Cultural el Casino
Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dijous 12 de novembre a les 19 h

MINISTERI DE LA VERITAT. DISCURS, VERITAT I EXCLUSIÓ DE CLASSE

A càrrec de Brigitte Vasallo, escriptora

Online

Durada: 1 h

En Winston Smith, protagonista de 1984, treballava al Ministeri de la Veritat, des d'on es generava la propaganda política del règim. Aquesta pràctica l'entendem com a pròpia de règims de governs autoritaris, però la creació de veritat és una activitat central en les nostres vides de cognitariat contemporani.

Brigitte Vasallo és escriptora i activista. Ha centrat gran part dels seus estudis en la islamofòbia, la interseccionalitat, el gènere i el racisme. És autora de les novel·les *PornoBurka*, prologada per Juan Goytisolo, *Pensamiento Monógamo: Terror Poliamoroso*, i de nombrosos relats en llibres col·lectius.

Pessics de saviesa

Col·labora en diversos mitjans com Catalunya Ràdio, el diari.es o Periódico Diagonal. És docent al Màster de Gènere i Comunicació de la UAB i col·laboradora del Pla Barcelona Intercultural. Dóna tallers sobre islamofòbia de gènere i sobre construccions LGTBI amb perspectiva transcultural i és consultora internacional del projecte INTIMATE – Citizenship, Care and Choice: The Micropolitics of Intimacy in Southern Europe, del Centro de Estudios Sociales (CES) de la Universitat de Coimbra. Al 2019 va comissionar el I Festival de Cultura Txarnega de Barcelona dins del marc del programa de la Primavera Republicana.

www.perderelnorte.com

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central i Centre Cultural el Casino.
Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Divendres 13 de novembre a les 19 h

CIÈNCIA, DADES I PANDÈMIES: QUI ESTÀ AL SERVEI DE QUI?

A càrrec de Clara Prats, membre del grup de recerca en Biologia Computacional i Sistemes Complexos (BIOCOM-SC), Universitat Politècnica de Catalunya

Online

Durada: 1h

La pandèmia de Covid-19 ha capgirat les nostres vides de dalt a baix. Des del món de la ciència, sovint massa tancat, ens hem trobat que calia fer un pas (o molts!) endavant i posar-nos al servei de la societat en plena emergència. Les dades han estat el pont imprescindible entre una i l'altra. De fet, són la pedra angular en la gestió d'una pandèmia com aquesta. La ciència ha de treballar sobre dades objectives i de qualitat per poder avançar de forma robusta. La presa de decisions sobre mesures de control o desconfinament també està basada en l'anàlisi

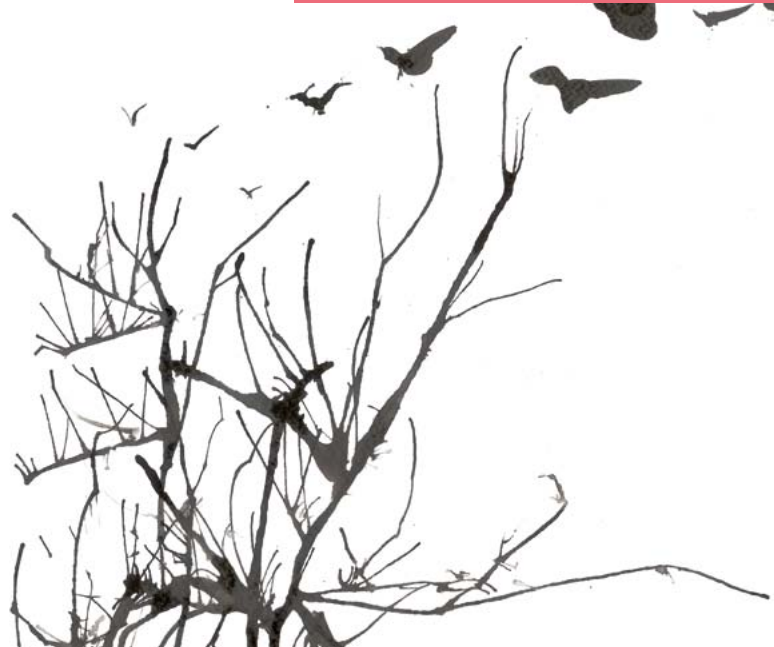
de dades. Quines dades hauriem necessitat? Quines hem tingut? Què hem pogut fer? Com ho hem fet? Parlarem sobre aquestes i altres qüestions en relació a les dades, la ciència i la gestió d'una pandèmia.

<https://biocomsc.upc.edu/en>

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#)

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa i Centre Cultural el Casino

Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dilluns 16 de novembre a les 19 h

Conversa online

CONVERSA AMB XESCO REVERTER

Entrevistat pel periodista Joan F. Domene

Durada: 1 h

Pessics de vida

Xesco Reverter és des del 2017 el corresponsal de TV3 als Estats Units. Anteriorment havia estat el cap de la secció d'internacional i el creador i director del programa setmanal d'informació internacional "Món 324". També va ser corresponsal a Londres per TV3. Llicenciat en periodisme i màster en relacions internacionals, l'estudi i el seguiment de l'actualitat al món, juntament amb el viatjar i la lectura, són una de les seves passions.

Xesco Reverter Baquer (Barcelona, 1978) és llicenciat en Periodisme per la Universitat Ramon Llull i màster en Relacions Internacionals. A banda de dirigir i presentar informació internacional a TV3, va ser corresponsal a Londres (2004-2007) i enviat especial en diversos països europeus, africans, del Pròxim Orient i als Estats Units.

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Demarcació de la Catalunya Central del Col·legi de Periodistes de Catalunya i Centre Cultural el Casino.

Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dimarts 17 de novembre a les 19 h

Conferència online SOLIDARIDAT: LA CRIDA DEL PLANETA

A càrrec de Yolanda Kakabadse

Durada: 1 h

La solidaritat ha de guiar les respostes davant les crisis globals. Per aconseguir un renaixement sostenible, hem de reconèixer la interdependència entre els éssers humans i la natura i promoure la salut del planeta Terra. No pot haver-hi una societat sana en un planeta malalt.

Yolanda Kakabadse, equatoriana. Va ser Ministra de Medi Ambient de l'Equador. Va coordinar la participació de les organitzacions de la societat civil a la Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i el Desenvolupament (Cimera de la Terra) de 1992. Va ser presidenta de la UICN i va presidir la direcció del WWF Internacional del 2010 fins al 2017. Fou la primera Directora Executiva de la Fundació Natura a l'Equador i, l'any 1993, va crear la Fundació Futuro Latinoamericano.

Divendres de ciència

També és membre de la direcció de diverses organitzacions no governamentals i del sector privat, dins i fora del seu país.

Conferència en castellà.

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa i Centre Cultural el Casino

Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dimecres 18 de novembre a les 19 h

PENSAMENT SALVATGE DINS LA GÀBIA DIGITAL

A càrrec de Joan Burdeus, filòsof, periodista i guionista

Online

Durada: 1h

George Orwell va escriure que “la imaginació, com alguns animals salvatges, no es reproduïx en captivitat”. És una qüestió fonamental, perquè l'escriptor estava convençut que la facultat humana més imprescindible per preservar la democràcia era la imaginació i que, quan el poder introduïa mecanismes de control sobre la capacitat de pensar lliurement dels ciutadans, començava la caiguda cap al totalitarisme. Com es captura la imaginació en el segle XXI? En un món en què el pensament i la conversa pública circulen a través de canals digitals, cada cop és més difícil saber d'on baixen les nostres idees i impressions, si pensem

Pessics de saviesa

des de la llibertat i la sensibilitat pel que ens envolta o si allò que diem i creiem està limitat per una gàbia de vidre algorítmica, subtilment modelats per una intel·ligència artificial que ens coneix millor que nosaltres mateixos. El 2020 ha semblat una distopia orwell·liana i ens hem de preguntar perquè és més fàcil imaginar la fi de la democràcia que les transformacions que permetrien salvar-la.

Joan Burdeus és filòsof, guionista i periodista especialitzat en televisió, cinema, cultura contemporània i filosofia. Graduat en Filosofia per la Universitat de Barcelona i en Comunicació Audiovisual per la Universitat Ramon Llull, treballa com a crític cultural per a diversos mitjans. Des de 2016, desenvolupa el gruix de la seva feina al digital cultural Núvol, on exerceix de cap d'opinió i de cap de la secció *Pantalles*, on publica setmanalment articles sobre televisió, cine, cultura digital i pensament contemporani.

<https://www.nuvol.com/firmes/joan-burdeus>

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#)

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central i Centre Cultural el Casino
Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dijous 19 de novembre a les 19 h
**SOBRE SER UTÒPIC EN TEMPS
DISTÒPICS**

A càrrec de Rob Riemen

Online

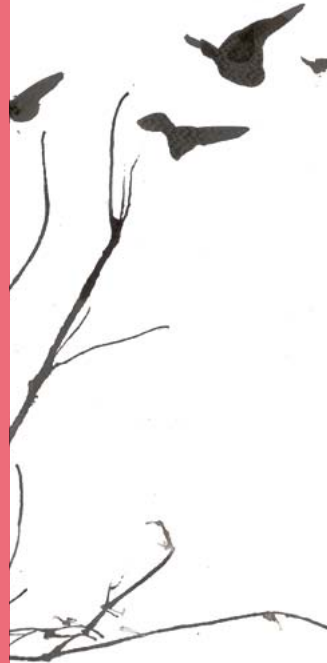
Durada: 1 h

Sens dubte, vivim temps distòpics. Una altra vegada! Google s'ha convertit en el Gran Germà que t'està mirant tal i com Orwell imaginava; el món pot veure, en temps real, el declivi i la caiguda dels Estats Units d'Amèrica, en altre temps líder del món lliure, i a Europa ens trobem davant del retorn del feixisme. A més de tot això, el canvi climàtic està destruint el planeta, la pandèmia milions de vides i encara més milions s'enfronten a la desesperació econòmica... Com és possible? No hem tingut prou lliçons de la nostra història? I què o qui pot guiar la humanitat fora d'aquests temps distòpics?!

Foto ©Eva Roefs

Pessics de saviesa

Nascut als Països Baixos el 1962, va estudiar Teologia a la Universitat de Tilburg. És assagista, fundador i actualment president del Nexus Institut de Tilburg, una institució independent amb vocació internacional creada el 1994 amb l'objectiu de fomentar el debat filosòfic i cultural europeu.

Alguns dels llibres que ha publicat són: Per combatre aquesta època (2018) La universitat de la vida (2015), Noblesa de espíritu (2006), tots tres amb l'editorial Arcadia.

<https://www.robriemen.nl>

Conferència en anglès amb traducció simultània al català.

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central i Centre Cultural el Casino
Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Divendres 20 de novembre a les 19 h

ANTÍGONES CONTRA ELS MONSTRES DEL DESAMOR. IMAGINAR UTOPIES QUOTIDIANES EN TEMPS DE PANDÈMIES

A càrrec de Yayo Herrero

Online

Durada: 1h

La Covid 19 arriba cavalcant sobre una crisi de múltiples dimensions interconnectades entre elles i que situen la humanitat davant d'una emergència civilitzadora. Al cor del problema hi trobem una manera de concebre l'economia, la política i la cultura en guerra amb la vida. La magnitud del problema és tan gran que ens trobem en una cruïlla en la qual les opcions que es prenen determinen la supervivència digna de gran part dels éssers humans i molts altres éssers vius.

Imaginar horitzons des del desig que puguin ser compatibles amb les condicions

Foto ©Carme Ripollès

Divendres de ciència

materials que els possibiliten és una feina que no es pot ajornar. Els ecofeminismes, la *decolonialidad* i les mirades que històricament han estat subjugades poden possibilitar aquesta imaginació.

Yayo Herrero és antropòloga, educadora social i enginyera tècnica agrícola i DEA en Ciències de l'Educació. Fou Directora General de FUHEM entre el 2012 i el 2018 i actualment és vicepresidenta del seu patronat. Fou coordinadora del CCEIM de la Fundación General Universidad Complutense de Madrid entre el 2008 i el 2011. Sòcia treballadora de Garúa S. Coop. Mad. És professora col·laboradora de la Càtedra Unesco de Educación Ambiental y Desarrollo Sostenible (UNED). Coautora de més d'una vintena de llibres relacionats amb l'ecologia social, el feminisme i les ciències socials. Membre del consell editorial de Hegoa. Fou Coordinadora Confederada de Ecologistas en Acción entre el 2005 i el 2014.

<https://www.fuhem.es>

@yayo_herrero

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Agrupació Astronòmica de Manresa i Centre Cultural el Casino

Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dimarts 24 de novembre a les 19 h

REFLEXIONS SOBRE ELS VALORS DE L'ARQUITECTURA, PRESENT I FUTUR

A càrrec de Benedetta Tagliabue, arquitecta de l'Estudi Miralles Tagliabue EMBT

Online

Benedetta Tagliabue és sòcia fundadora de l'estudi Miralles Tagliabue EMT i presidenta de la Fundació Enric Miralles. És arquitecta titulada per l'Institut Universitari de Architettura di Venècia (IUAV). Va completar els seus estudis a Nova York. L'any 1989 es va instal·lar a Barcelona. L'any 2004 va obtenir el doctorat *honoris causa* de la Facultat d'Arts i Ciències Socials de la Napier University (Edimburg). En l'actualitat compatibilitza la seva tasca professional amb la docència en escoles internacionals i universitats. Va ser professora convidada l'any 2012 a la GSD Harvard University. El seu estudi ha dissenyat projectes a la Xina, Alemanya, Anglaterra i Holanda, entre altres països. Entre les seves obres estan el Pavelló d'Espanya a l'Exposició de Xangai (2010), el mercat de Santa Catalina a Barcelona (1007-2005), el Parlament d'Escòcia (1999-2004) i el Parc de Diagonal Mar a Barcelona (1995-2002). Ha rebut diversos premis com els International Fellowship. Atorgat pel Royal Institute of British Architects (RIBA), en l'edició de

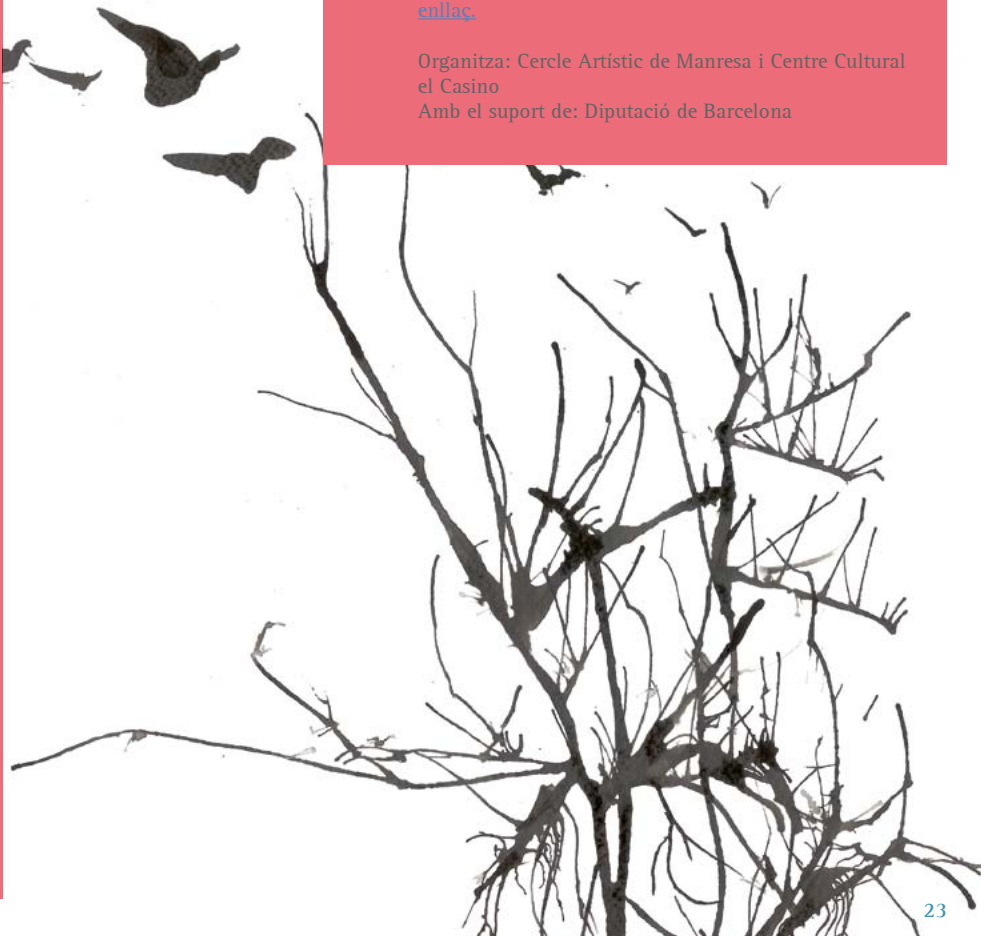
Parlem d'art

2010, el RIBA Jones Edward 2013 i la Creu de Sant Jordi l'any 2019. L'any 2014 es va incorporar al jurat del Premi Pizzer.

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Cercle Artístic de Manresa i Centre Cultural el Casino

Amb el suport de: Diputació de Barcelona

Dijous 26 de novembre a les 19 h

CANVI I GOVERNANÇA EN SITUACIÓ DE CRISI

A càrrec de Daniel Innerarity

Online

Durada: 1h

Pessics de saviesa

Les societats democràtiques venim encadenant una sèrie de crisis i no sembla que estiguem a l'alçada dels desafiaments que ens estan plantejant. Al mateix temps, es planteja la qüestió de si no seran més eficaços altres sistemes de govern. La qüestió fonamental és quin tipus de governança es requereix per a un món amb més incerteses que aquest nostre per al qual van ser dissenyats els actuals instruments de govern.

Daniel Innerarity és catedràtic de Filosofia Política, investigador "Ikerbasques" a la Universitat del País Basc, director de l'Institut de Governança Democràtica i professor a l'Institut Europeu de Florència. Ha estat professor convidat en diverses universitats europees i americanes com la Universitat de la Sorbona

(Paris 1), la London School of Economics o la Universitat de Georgetown. Entre els seus darrers llibres destaquen La política en tiempos de indignación (2015), La democracia en Europa (2017), Política para perplejos (2018) i Una teoría de la democracia completa (2020), publicats per Galaxia Gutenberg. Tots ells formen part del projecte de pensar les actuals transformacions de la política i elaborar una teoria de la democràcia complexa que culminaria en el seu darrer llibre.

És col·laborador habitual d'opinió a El País, El Correo/Diario Vasco i La Vanguardia. Ha rebut, entre d'altres, el Premio Nacional de Ensayo 2003, el Premio Príncipe de Viana de la Cultura 2013 i el Premio EusKadi de Ensayo 2019 per Política para perplejos.

<https://www.danielinnerarity.es>
@daniInnerarity

Seguiu aquest acte en directe per Internet [en aquest enllaç](#).

Organitza: Grup de Professors de Filosofia de la Catalunya Central i Centre Cultural el Casino
Amb el suport de: Diputació de Barcelona i Manresa 2022

COSMÒGRAF 2020

IV Edició

George Orwell
Cap on anem?

Del 5 al 26 de novembre
Manresa

Recull d'Actes

George Orwell. Cap on anem?

Del 5 al 26 de novembre

Online

Dijous 5 de novembre a les 19 h

INCERTESA I INSEGURETAT. REFLEXIÓ PER A LA RESISTÈNCIA

A càrrec de Nuccio Ordine, en directe des d'Itàlia.

Entrevistat per Genís Sinca

Dijous 12 de novembre a les 19 h

MINISTERI DE LA VERITAT. DISCURS, VERITAT I EXCLUSIÓ DE CLASSE

A càrrec de Brigitte Vasallo, escriptora

Divendres 13 de novembre a les 19 h

CIÈNCIA, DADES I PANDÈMIES: QUI ESTÀ AL SERVEI DE QUI?

A càrrec de Clara Prats

Dilluns 16 de novembre a les 19 h

CONVERSA AMB XESCO REVERTER

Entrevistat pel periodista Joan F. Domene

Dimarts 17 de novembre a les 19 h

SOLIDARIDAT: LA CRIDA DEL PLANETA

A càrrec de Yolanda Kakabadse

Dimecres 18 de novembre a les 19 h

PENSAMENT SALVATGE DINS LA GÀBIA DIGITAL

A càrrec de Joan Burdeus

Dijous 19 de novembre a les 19 h

SOBRE SER UTÒPIC EN TEMPS DISTÒPICS

A càrrec de Rob Riemen

Divendres 20 de novembre a les 19 h

ANTÍGONES CONTRA ELS MONSTRES DEL DESAMOR. IMAGINAR UTOPIES QUOTIDIANES EN TEMPS DE PANDÈMIES

A càrrec de Yayo Herrero

Dimarts 24 de novembre a les 19 h

REFLEXIONS SOBRE ELS VALORS DE L'ARQUITECTURA, PRESENT I FUTUR

A càrrec de Benedetta Tagliabue

Dijous 26 de novembre a les 19 h

CANVI I GOVERNANÇA EN SITUACIÓ DE CRISI

A càrrec de Daniel Innerarity

Organitza i coordina:

Organitza:

GRUP DE PROFESSORS
DE FILOSOFIA DE LA
CATALUNYA CENTRAL

Amb el suport de:

Col·labora:

